

Lillehammer University College
Høgskolen i Lillehammer

Profesjonalisering av lærerrollen i høyere utdanning

*Professor Yngve Nordkvelle,
Høgskolen i Lillehammer*

Lillehammer University College
Høgskolen i Lillehammer

www.hil.no

Presiseringer

- Hva er det sentrale i den omstillingsprosessen som pågår?
- Hvilke nye krav stiller dette til undervisningen?

Lillehammer University College
Høgskolen i Lillehammer

www.hil.no

Hva er omstillingsprosessen?

- Kvalitetsreformen
 - Modulisering
 - Veiledning
 - Tilbakemelding
 - Studentaktivisering
- Didaktisk utvikling

Evaluering av kvalitetsreformen

- Fortsatt uvitende om hvilke endringer som har satt fart
- Det er blitt tettere forhold lærer/student
- Økt rigiditet – mer "skoleaktig"
- Mer varierte vurderingsformer
 - Men hva med IKT?

Lillehammer University College
Høgskolen i Lillehammer

www.hil.no

Profesjonalisering i høyere utdanning

- Forskerrollen
 - PhD
 - Etterutdanninger i forskningsmetode, etikk, konferanser
- Undervisningsrollen
 - Pedagogisk basiskompetanse
 - 1.lektorprogram
 - tidsskrifter

Lillehammer University College
Høgskolen i Lillehammer

www.hil.no

Undervisningspersonale i norsk høyere utdanning

<u>Year</u>	<u>2002</u>	<u>2003</u>	<u>2004</u>	<u>2005</u>	<u>2006</u>
Univ/Coll. Teacher	814	815	865	754	693
Lektor	2877	2816	3167	2954	2972
1.lektor	424	474	603	634	731
Amanuensis	351	323	302	270	245
1.amanuensis	2541	2531	2738	2810	2907
Høgskoledosent	40	36,5	28	23	18
Dosent	0	0	0	0	1
Professor	2375	2507	2616	2667	2727

Lillehammer University College
Høgskolen i Lillehammer

www.hil.no

Ernest L. Boyer (1928-1995)

- Carnegie Foundation for the advancement of teaching and learning
- The Scholarship of
 - Discovery
 - Integration
 - Application
 - Teaching

Elfenbenstårnets fall ?

■ Modus 1

- Akademisk
- Monodisiplinær
- Teknokratisk
- Sikkerhet
- Predikerende

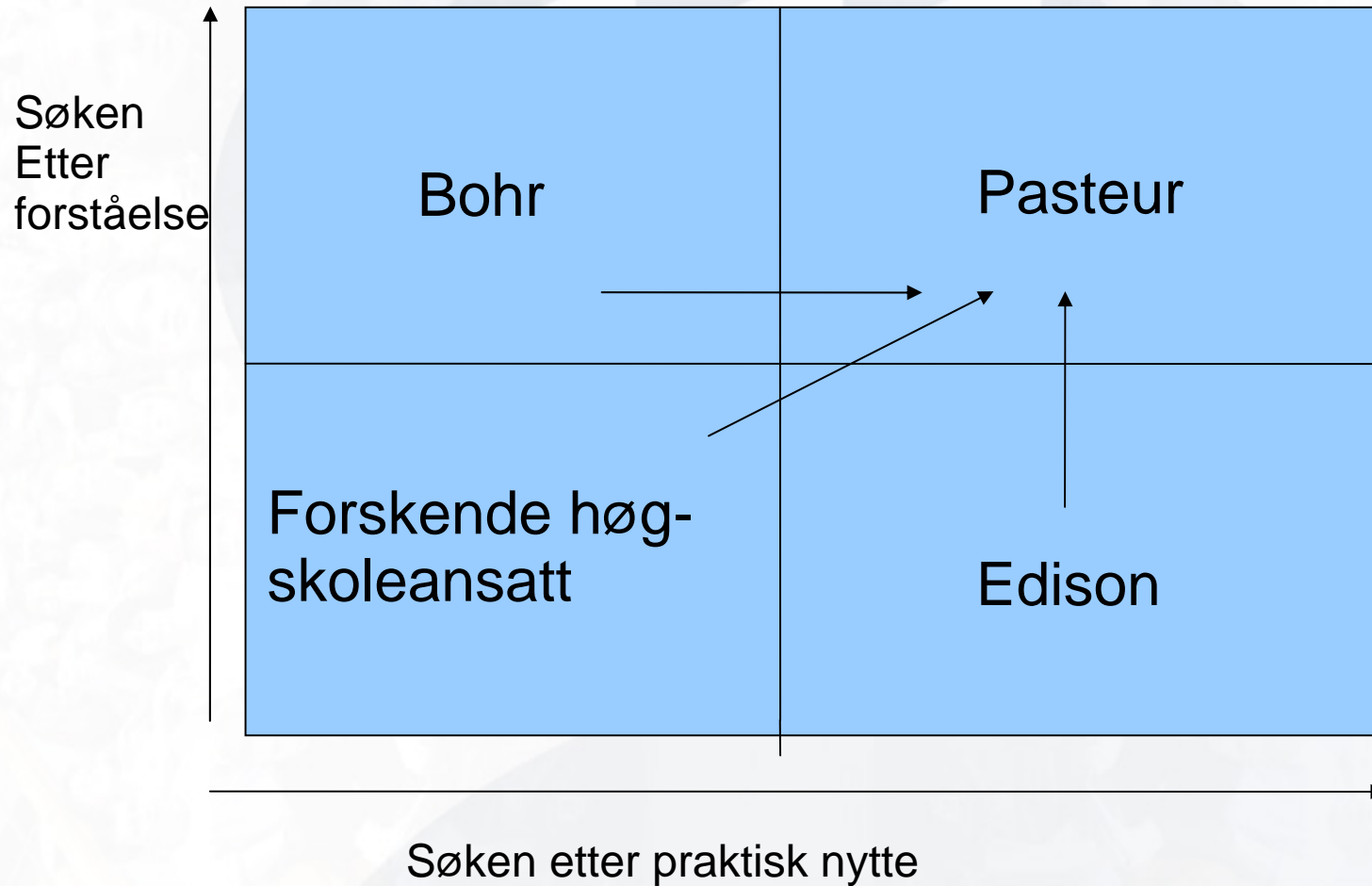
■ Modus 2

- Akademisk/profesjon
- Flerfaglig
- Deltakende
- Usikkerhet
- Eksplorerende

Lillehammer University College
Høgskolen i Lillehammer

www.hil.no

Lillehammer University College
Høgskolen i Lillehammer

www.hil.no

Profesjonaliseringens moralske basis

- Fokus på moralske, sosiale og verdimeslige sider
- Viser ansvar for å treffe valg av undervisning og studieplan
- Søker å arbeide kollegialt
- Evner å arbeide tverrfaglig
- Engasjement i aktiv omsorg for studenten: kognitivt, emosjonelt og sosialt
- Søker etter muligheter for kontinuerlig læring

Lillehammer University College
Høgskolen i Lillehammer

www.hil.no

Nicholas C. Burbules om profesjonalisering og IKT

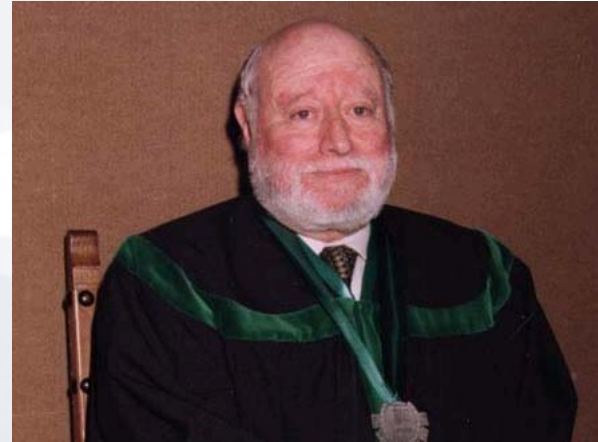
- Demokratisering
- Tilpasning for flere studentbehov
- Økt kvalitet på undervisning
- Bolverk mot kommersialisering

Lillehammer University College
Høgskolen i Lillehammer

www.hil.no

Lee Shulman

- We develop a scholarship of teaching when our work as teachers become public, peer-reviewed and critiqued, and exchanged with other members of our professional communities so they, in turn, can build on our work. These are the qualities of all scholarship. Q

Lillehammer University College
Høgskolen i Lillehammer

www.hil.no

Pierre de la Ramée (1515-1572)

- Professor i Filosofi og veltalenhet
- Revolusjonerte IKT
- Technologia - en lære om fagenes konstruksjon
- Teknologi er kunnskap, vilje, gjenstander og handlinger

Lillehammer University College
Høgskolen i Lillehammer

www.hil.no

Hvordan kan IKT stimulere til pedagogisk profesjonalitet?

- LMS
- Fleksibel undervisning
- Pedagogiske mapper
- Web-publisering
- Dygdene: Mot, ærlighet og rettferdighet

Lillehammer University College
Høgskolen i Lillehammer

www.hil.no

LMS – momenter for profesjonalisering

- Potensiale for demonstrasjon av lærerferdighet
- Potensiale for monitoring av studenters faglige arbeid og framgang
- Potensiale for overvåking og kontroll
- Sementer gamle relasjoner?

Lillehammer University College
Høgskolen i Lillehammer

www.hil.no

Profesjonalisering og fleksibel undervisning

- The teaching of colleagues matters considerably, because judgements about the work of one teacher in a course text have professional implications for the ways in which other's teaching is viewed. All academics have a vested interest therefore in the excellence of their colleagues' work

Profesjonalisering og IKT

- Universitetslærere utfordres av IKT
 - Rangeres som sterkeste faktor bak endring
- LMS – reduserer kompleksitet
- Kompleksitetsreduserende teknologier skaper ny kompleksitet
 - Plug and pray
 - Fusk

Digital mappevurdering

- Utdanningsdirektoratet: digitale mapper ikke mye brukt (Silseth og Erstad 2007)
- Profesjonsfag på høgskolene driver arbeid med mappemetodikk på relativt komplekst nivå og i stort omfang (Engelsen, Dysthe og Lima 2006)

Hva er utviklet bruk av mappe?

- Kombinering av summativ og formative egenskaper
- Skille mellom arbeids- og presentasjonsmappe
- Skriving av reflekterende tekster
- Utviklet tilbakemelding
- Bruk av medstudenter som responsgivere

Lillehammer University College
Høgskolen i Lillehammer

www.hil.no

Læreres vurdering av digitale mapper

- Bruker mer tid, men er vel anvendt
- Mer synlig undervisningspraksis
- Skaper mer oversikt over studentenes læring
- Gjør egen undervisning mer synlig
- Fører til bedre læringsresultater og mer reflekterte studenter

Studentenes vurderinger

- Ni av tolv mener at respons fra medstudenter er et viktig innslag, men at lærerne ikke lykkes å utnytte dette godt nok
- Studentene er tilfreds med digital mappebruk, men studenter som bruker web-publisering er mer fornøyd

Studentenes tilfredshet med ..

- Om lag halvparten har fått undervisning og veiledning i responsgiving
- Respons fra medstudenter settes mest pris på
- Meget positive til å dele synspunkt, erfaringer og refleksjoner
- Kommunikasjonen mellom studenter og student/lærer holder høyere kvalitet
- Hyperlenking av dokumenter oppleves som viktig element i økt læringsutbytte

Lillehammer University College
Høgskolen i Lillehammer

www.hil.no

Stjernø: sentre for fremragende undervisning?

“Utvalget mener at det bør iverksettes tiltak for å rette oppmerksomheten sterkere mot kvaliteten i undervisningen i høyere utdanning. Målet er å stimulere til utvikling og Innovasjon i læringsmåter og pedagogisk tilrettelegging, heve den faktiske kvaliteten og signalisere at undervisning og forskning er sidestilte oppgaver for universiteter og høyskoler.” (s.152).

Norgesuniversitetet

- Eneste nasjonale organ med oppgave å stimulere til pedagogisk utvikling i høyere utdanning
- Oppdrag primært knyttet til IKT og fleksibel undervisning Q
- En bedre kandidat enn NOKUT?

Lillehammer University College
Høgskolen i Lillehammer

www.hil.no

Pedagogisk portfolio

- Undervisningsfilosofi
- Dokumentasjon
 - Av kurs, studieplaner, evalueringer
 - Video, podcast, websider
- Refleksjon
- FOU-arbeid knyttet til undervisning